

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Piet De Meuter, René Berners en Anthony De Schryver maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Darmen draaien

als gevolg van kolieken bij kalf

Enkele weken terug werd ik gevraagd voor een witblauwkalf met hevige kolieken. De vleesveehouder in kwestie had recent een kalf met gelijkaardige symptomen verloren en was nu zo alert om me meteen op te bellen.

Bij aankomst op het bedrijf besloot ik het dier met spasmolytica te behandelen. Het jonge dier had duidelijke kolieksymptomen, heftige pijnreacties en bleef stampen naar de buik. Als spasmolytica onvoldoende helpen, de buik toch dikker wordt en ter hoogte van de buik ook klotsgeluiden te horen zijn, is een spoedoperatie nog de enige overblijvende optie.

Met enige moeite werd het kalf verdoofd. Bij het openen van de buik was al snel te zien dat het volledige darmpakket gedraaid was. In geval van een volledige torsie van de darmen kunnen deze enorm snel afsterven. Is het een torsie over 360 graden, dan worden de bloedvaten en de zenuwen die de darmen bevoeien, volledig afgesnoerd.

De torsie kon ongedaan worden gemaakt, waarna de darmen van een diepe bordeauxrode kleur opnieuw naar mooi roze verkleurden en de darmmotiliteit herbegon. De verkleuring naar roze is een positief signaal en is tekenend voor de kans op genezing.

De buik werd opnieuw dichtgemaakt. Na de operatie volgde een intensieve vochttherapie en kreeg het kalf een antibioticum toegediend. Het kalf kon als gevolg van het snelle ingrijpen weer vlot herstellen.

De medische term **mesenteriumtorsie**

Een draaiing van de ophangband van de darmen wordt ook wel een torsie van het mesenterium genoemd. De darmen kunnen met de wijzers van de klok mee of tegen de klok in zijn gedraaid en de torsie kan 180 of zelfs 360 graden bedragen.

Naargelang de graad van de torsie wordt druk uitgeoefend op de zenuwen en bloedvaten van de dunne darm en van het colon. Bij een volledige afsluiting van de bloedcirculatie in het mesenterium verloopt het ziekteproces hyperacuut.

Er is een heftige koliek die hoogstens een uur tot twee uur duurt. Hierop volgen symptomen van shock, die zeer snel kunnen verergeren. Het dier sterft doorgaans binnen een periode van 12 tot 24 uur.

Bij een gedeeltelijke afsluiting is er aanhoudende koliek. De buikomvang neemt geleidelijk toe en verschijnselen van uitdroging doen hun intrede. Deze gevallen verlopen fataal binnen de 24 tot 48 uur.

Vanaf dat er sprake is van een mesenteriumtorsie is een chirurgische ingreep noodzakelijk. Belangrijk bij een darmtorsie is dus dat de veehouder snel reageert en de dierenarts op tijd kan komen. Een kalf met een darmtorsie sterft snel als er niet wordt ingegrepen. Een darmtorsie herkennen is niet altijd eenvoudig. Heftige spasmen kunnen immers ook andere oorzaken hebben, zoals een besmetting met clostridium, darminvaginatie, maag- en darmzweren of stierkalveren met blaasstenen.